

ZNALECKÝ POSUDEK
č. H12_15

**posouzení ceny uměleckořemeslných a
restaurátorských prací**

OBJEDNATEL POSUDKU:

MĚSTO ČESKÝ KRUMLOV
náměstí Svornosti 1
381 01 Český Krumlov
Telefon: +420 380 766 111
Fax: +420 380 766 810
E-podatelna: posta@mu.ckrumlov.cz
Česká republika

ZNALECKÝ ÚKOL:

POSOUZENÍ CENY UMĚLECKOŘEMESLNÝCH A
RESTAURÁTORSKÝCH PRACÍ – PROVEDENÍ REPLIKY 3
KS KACHLOVÝCH KAMEN V 2.NP OBJEKTU K1 –
BÝVALÉHO KLÁŠTERA SV. KLÁRY V ČESKÉM
KRUMLOVĚ

DATUM:

25.05.2015

JEDNACÍ ČÍSLO:

2015_SHK_12

POSUDEK VYPRACOVAL:

Bc. Radovan Sáček, dipl.tech.
Riegrova 2688/24a
370 01 České Budějovice
Česká republika
Tel.: +420 774 736 694
Email: rsacek@seznam.cz

POSUDEK OBSAHUJE CELKEM 8 STRAN + 9 LISTŮ PŘÍLOH

POSUDEK JE PŘEDÁN OBJEDNATELI VE TŘECH EXEMPLÁŘÍCH

ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH 25.05.2015

VYHOTOVENÍ Č.

2

1. ZNALECKÝ ÚKOL

Znalecký úkol:

Nezávislé odborné posouzení ceny restaurátorských prací gotických stropů s polychromovanými trámy

Umístění:

Český Krumlov, areál bývalého kláštera mezi ulicemi Latrán a Pivovarská, k.ú. Český Krumlov, 622931, p.č.766/1, objekt K1, č.p. 67, nemovitá kulturní památka – býv. klášter klarisek, rejstříkové číslo 37997/3-1066, na území Městské památkové rezervace Český Krumlov

Popis:

Objekt sloužil v minulosti jako klášter řádu sv. Kláry, se stavbou se započalo po roce 1350. Roku 1361 byly do klauzury slavnostně uvedeny klarisky z opavského konventu. Roku 1610 a 1668 klášter částečně vyhořel a byl následně průběžně opravován. 05.02. 1782 byl klášter klarisek v rámci josefínských reforem zrušen, zabrán pro vojenský špitál a následně byl využíván jako kasárna. Na konci 18. století a zejména v 19. století byl dále přebudován pro armádní a civilní bydlení, což výrazně potlačilo původní klášterní dispozici a postupně vedlo k jeho postupnému chátrání.

Jádrem kláštera jsou čtyři středověká křídla uzavírající uprostřed rajskou zahradu. Po zrušení kláštera byla zahrada změněna ve vnitřní dvůr, ze kterého jsou přístupná všechna křídla. Křídla severní, západní a východní jsou dvoutraktová, k západnímu křídlu ještě přiléhají dva přístavky ve formě rizalitu. Jižní křídlo je pouze jednotraktové.

Doklady o umístění topeniště je možné nalézt v dispozici interiéru a v návaznosti na připojení do komínů.

Torzální nálezy střepů kachlů, především z výkopů násypů, nám dávají představu o způsobu vytápění po zrušení původní funkce kláštera v roce 1782 a jeho přeměně na bytové prostory.

Nalezený soubor keramických střepů kachlů obsahuje částečné informace zřejmě o nejméně sedmi různých druzích kamnářských objektů, které se v průběhu historie objevovaly v prostoru areálu bývalého kláštera klarisek. Z tohoto velkého množství různých fragmentů a úlomků keramických kachlů bylo možné odvodit tři slohově odlišné kamnářské objekty.

Níže popsané návrhy kamen – resp. jejich repliky, jsou hypotetickými rekonstrukcemi, inspirované nalezenými úlomky keramických střepů v areálu kláštera klarisek.

1. **velká barokní kamna** (položka X48): umístění je navrženo do velkého sálu se středovým pilířem č. K1-2-006, kde byla dochována největší sbírka původních střepů z kachlů. Tato kamna jsou zajímavá svojí zvláštností, kde je použito zakřivení velké plochy nástavce pouze křivkou druhého stupně na řezu svislém. U většiny dochovaných kamen tohoto typu se vyskytuje zakřivení ploch čtvrtého stupně v řezu svislém i vodorovném. Použitá kamna tohoto typu se zřejmě dochovala častěji, pro svoji výraznou monumentální ozdobnost. Naopak nalezený typ v prostoru kláštera nese jisté známky skromnosti, při dodržení konceptu komorových kamen. V souboru střepů se vyskytly i malé úlomky reliéfů. Z nálezů však nebylo možné vyčíst ani obsah námětu. V návrhu je tedy použit před mnoha lety na v Českém Krumlově, na Plešivci nalezený přelomený kachel s reliéfem sv. Floriána, který tvarem svého obvodu přesně koresponduje s uplatněním až do secese, kde pak byl doplňován mělkým reliéfem po celé ploše kamen, což výrazně zvětšovalo jejich dekorativnost.

Plášť kamen: architektura pláště, struktura jednotlivých prvků i kvalita povrchové úpravy odpovídá vzhledově i způsobem výroby původním předlohám. Kachlový plášť bude zhotoven ručně, metodami shodnými s původní kachlářskou keramickou výrobou, tedy plátováním, bedněním, lokálně formováním. Detaily a ozdobné prvky budou modelovány ručně na kachlový skelet. Glazury budou míchané z komponentů a ručně polévané na přežahlý střep.

Vnitřní konstrukce kamen: konstrukce spalovací komory vychází z ČSN EN 15544. Tahový systém odpovídá prostorovým možnostem předlohy a přibližuje se tak historickému vzoru. Ostatní dimenzování (měrný výkon, velikost teplosměnné plochy, spotřeba paliva, i doba akumulace) vychází z metodiky ČSN 734231.

Technická specifikace:

Topidlo je konstruováno za účelem estetického doplnění interiéru a pro příležitostné přitápění reprezentativního historické prostory.

konstrukce	komorová, polotěžká
ohniště	Umwelt plus
tahový systém	svislý – komorový s tahovou přepážkou
kachle	rustikální ruční bedněné
glazura	lahvová zelená politá, harrysující
kování	prosklená dvířka Twinstar
regulace	manuální
měrný výkon	4,5 kW
dávka paliva	5 – 10 kg
akumulace	4 – 6 hodin

provozní povrchová teplota 40 – 80 °C

Topidlo bude konstruováno ve shodě a použité materiály a konstrukční postupy odpovídají ČSN 73 42 31 Individuálně stavěná kachlová kamna

2. **biedermaierová kamna typu tahovky:** (položka X02-A), umístění nově v místnosti č. K1-2-009 u komínového tělesa č.8 (nahrazují v DPS navržený typový výrobek „empírových“ kamen, který byl umístěn v místnosti K1-2-008). Pod kamny je nově navržen nehořlavý podklad – cihelná dlažba, resp. topinky do malty, rozměry cca 1560x1400 mm dle komínového tělesa, to vše na únosné klenbě. Méně reprezentativní kamna, tak zvané tahovky. Tento typ byl hojně používán jak v měšťanských pokojích, tak v místnostech pro služebné. Jistě se uplatnil i u mnohých pokojů posledních obyvatel kláštera, tzv. Švarzenberských sirotek. Způsob spalování je zde umožněn tradičním ohništěm. Kamna byla pozoruhodná svojí poměrně velkou tepelně předávací plochou, při relativně malém zastavěném půdorysu. Umožnily to otevřené komůrky modelované vedením tahu průběhu spalín. Někdy se používala spodní komůrka, nad ohništěm, jako varná či ohřívací plocha, při osazení její podlázky litinovými pláty. Zakrývací keramické mřížky komůrek, byly výrazným nositelem slohového citění. Tvarová koncepce kamen se jinak vykazovala velikou střídmostí. Koncept byl pro svoji provozní vhodnost uplatňován až do secese, kde pak byl obvykle doplňován mělkým reliéfem po celé povrchové ploše kamen, což výrazně zvětšovalo jejich dekorativnost.

Obecná specifikace: základní prioritou bylo jejich dokonalé konstrukční, materiálové i povrchové začlenění do interiérů rekonstruované budovy kláštera. Topidlo tedy bude plně funkční věrnou napodobeninou historických kamen.

Plášť kamen: architektura pláště, struktura jednotlivých prvků i kvalita povrchové úpravy odpovídá vzhledově i způsobem výroby původním předlohám. Kachlový plášť bude zhotoven ručně, metodami shodnými s původní kachlářskou keramickou výrobou, tedy plátováním, bedněním, lokálně formováním. Detaily a ozdobné prvky budou modelovány ručně na kachlový skelet. Glazury budou míchané z komponentů a ručně polévané na přežahlý střepek.

Vnitřní konstrukce kamen: věrně kopíruje původní kamnovou techniku, bude zde instalováno roštové ohniště. Tahový systém odpovídá prostorovým možnostem předlohy a přibližuje se tak historickému vzoru. Ostatní dimenzování (měrný výkon, velikost teplosměnné plochy, spotřeba paliva, i doba akumulace) vychází z metodiky ČSN 734231.

Technická specifikace: topidlo bude konstruováno za účelem estetického doplnění interiéru a pro příležitostné přitápění reprezentativního historické prostory.

konstrukce	polotěžká až lehká
ohniště	roštové
tahový systém	ležatý sporákový
kachle	rustikální ruční bedněné, formované
glazura	bílá lesklá, politá, harrysující
kování	plná litinová dvířka
regulace	manuální
měrný výkon	4,5 kW
dávka paliva	4 – 8 kg
akumulace	4 – 6 hodin
provozní povrchová teplota	50 – 100 °C

Topidlo je konstruováno ve shodě a použité materiály a konstrukční postupy odpovídají ČSN 73 42 31 Individuálně stavěná kachlová kamna

3. **biedermaierová kamna:** (položka X49), umístění v místnosti č. K1-2-007. Na stěnách interiéru místnosti 007 se našly poslední slohové výmalby z období biedermaiera, proto byla vybrána koncepce sloupkových pokojových kamen, které s tímto slohem koresponduje a odpovídá této honosné výmalbě. Pro vlastní spalování je vyloučeno přikládání z vedlejší místnosti, takže kamna budou osazena dnes dostupnými litinovými dvířky.

Obecná specifikace: základní prioritou při navrhování těchto kamen bylo jejich dokonalé konstrukční, materiálové i povrchové začlenění do interiéru rekonstruované budovy Kláštera. Topidlo je tedy plně funkční věrnou napodobeninou historických kamen.

Plášť kamen: architektura pláště, struktura jednotlivých prvků i kvalita povrchové úpravy bude odpovídat vzhledově i způsobem výroby původním předlohám. Kachlový plášť bude zhotoven ručně, metodami shodnými s původní kachlářskou keramickou výrobou, tedy plátováním, bedněním, lokálně formováním. Detaily a ozdobné prvky budou modelovány ručně na kachlový skelet. Glazury budou míchané z komponentů a ručně polévané na přežahlý stěp.

Vnitřní konstrukce kamen: bude citlivým kompromisem mezi kamnářskou technikou na úrovni poznání 21. století a dispozičními možnostmi diktovanými historickým původem předlohy. Konstrukce spalovací komory bude vycházet z ČSN EN 15544. Tahový systém bude

odpovídat prostorovým možnostem předlohy a přibližuje se tak historickému vzoru.

Ostatní dimenzování (měrný výkon, velikost teplosměnné plochy, spotřeba paliva, i doba akumulace) bude vycházet z metodiky ČSN 734231.

Technická specifikace: topidlo bude konstruováno za účelem estetického doplnění interiéru a pro příležitostné přitápění reprezentativního historické prostory.

konstrukce	polotěžká až lehká
ohniště	Bio plus
tahový systém	tahové spirály
kachle	rustikální ruční bedněné, formované
glazura	ruční, polévaná
kování	litinová prosklená dvířka
kouřovod	ocel 2 mm černá
regulace	manuální
měrný výkon	4,5 kW
dávka paliva	4 – 8 kg
akumulace	4 – 6 hodin
provozní povrchová teplota	50 – 100 °C

Topidlo bude konstruováno ve shodě a použité materiály a konstrukční postupy odpovídají ČSN 73 42 31 Individuálně stavěná kachlová kamna

Obnova památky:

Restaurátorské práce včetně průzkumu může provádět pouze restaurátor, který je držitelem příslušného oprávnění Ministerstva kultury ČR podle § 14, zákona č. 20/1987 Sb. Vybraný restaurátor se bude účastnit prací v celém rozsahu jako fyzická osoba. S odkazem na zákony č. 18/2004 Sb. a č. 20/1987 Sb., ve znění účinném k 6. 1. 2005 upozorňujeme, že na území České republiky může restaurování kulturní památky ve vymezeném rozsahu provádět pouze občan ČR, který je držitelem příslušného povolení k restaurování jemu uděleného Ministerstvem kultury ČR, nebo státní příslušník jiného členského státu EU než České republiky, pokud mu byla Ministerstvem kultury ČR uznána odborná kvalifikace a jiná způsobilost a zároveň uděleno povolení k restaurování v příslušné specifikaci anebo státní příslušník jiného členského státu EU než České republiky, který restaurátorskou činnost provádí ojedinele nebo dočasně a v souladu s ustanovením § 14b, odst. 2, zákona č. 20/1987 Sb., o statní památkové péči, svůj záměr provést restaurování oznámil Ministerstvu kultury ČR nejmeně 30 dnů před zahájením prací.

Restaurátorské práce budou probíhat v souladu se schváleným restaurátorským záměrem

Restaurátorské práce provede: **Rafl Jakub**, Mgr. Ak. soch.

Č.j. MK: 8089/1998, licence: restaurování polychromovaných a nepolychromovaných sochařských děl v kameni, dřevě, terakotě, štuku, sádře a umělém kameni

Navržený postup obnovy a jeho podmínky:

1. identifikace nalezených částí a rozsahu zachování nalezených torzálních částí keramických kachlů
2. Vyhodnocení stavu a návrhu rekonstrukce, resp. návrh repliky, v souladu s restaurátorským záměrem
3. Dílenská výroba: výkresová příprava, výroba modelů, přípravků a forem
4. Výroba kachlového pláště (dílenská výroba): výroba kachlů, jejich sušení, vypálení a glazování, druhý výpal.
5. Stavba vlastních kamen na místě dodávky

Kachle budou vyrobeny ručním bedněním a formováním do sádrových forem. Glazura na kachlích musí být ručně nanášena. Drobné nepřesnosti ve velikosti a křivosti kachlů, v harrysu, odstínu a efektech na glazuře jsou nedílnou součástí těchto výrobků, dokládající ruční nestrojovou výrobu a plně žádoucí.

2. ZÁVĚR

Závěr - zhodnocení

Navržená cena restaurátorských prací, které provede Mgr. Jakub Rafl akad. soch. a rest., prostřednictvím vyššího dodavatele – společnosti POHL CZ, a.s., IČ: 25606468, za provedení dodávky repliky 3 ks historických kamen v místnostech K1-2-009, K1-2006 a K1-2007 v objektu K1, Latrán č.p. 67, Český Krumlov, nemovitá kulturní památka – býv. klášter klarisek, rejstříkové číslo 37997/3-1066, na území Městské památkové rezervace Český Krumlov odpovídá cenám v místě a čase obvyklým.

3. PŘÍLOHY

- Příloha č. 1 – barokní kamna – půdorys
- Příloha č. 2 – barokní kamna – pohled
- Příloha č. 3 – barokní kamna – detail
- Příloha č. 4 – biedermaierová kamna, místnost 009
- Příloha č. 5 - biedermaierová kamna, místnost 007
- Příloha č. 6 - položkový rozpočet stavby od společnosti POHL CZ, a.s.

ZNALECKÁ DOLOŽKA

Tento znalecký posudek jsem podal jako znalec jmenovaný rozhodnutím Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 12.12.2005, č.j. 1799/Z pro základní obor – ekonomika – odvětví ceny a odhady nemovitostí, dále jako znalec oboru stavebnictví – stavební odvětví různá se specializací na sanace a rekonstrukce staveb, a jako znalec oboru školství a kultura – odvětví umění výtvarné se specializací na umělecko-historické památky.

Znalecký posudek byl zapsán pod pořadovým č. H12_15 znaleckého deníku a obsahuje celkem 8 listů + přílohy 9 listů.

Bc. Radovan Sáček, dipl. tech.

Riegrova 2688/24a

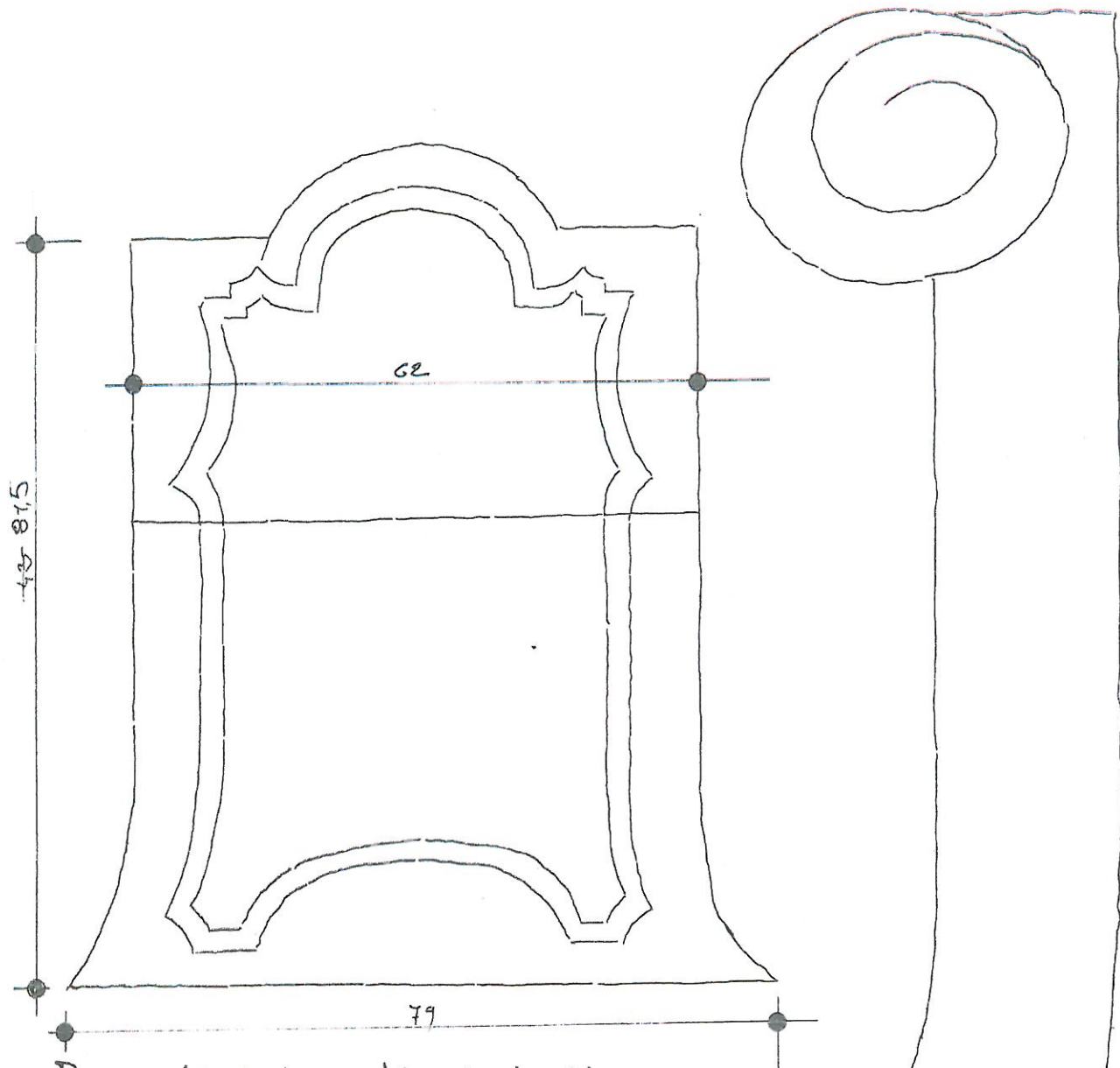
České Budějovice

370 01

V Českých Budějovicích dne 25.05.2015

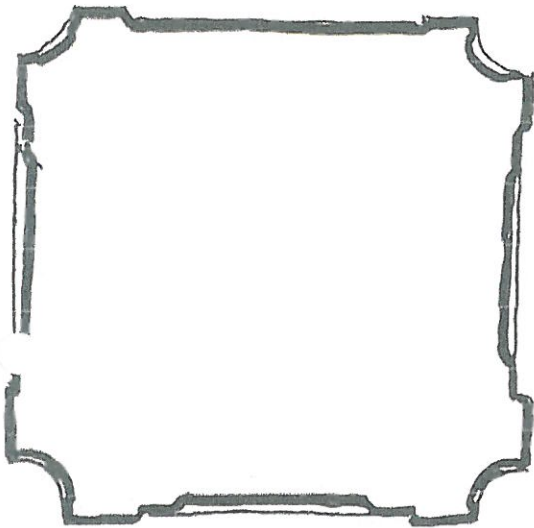
Rozvinutá plocha zaobleného kachle

MEŘ. 1:5

BAROKNÍ KACHLOVA KAMNA

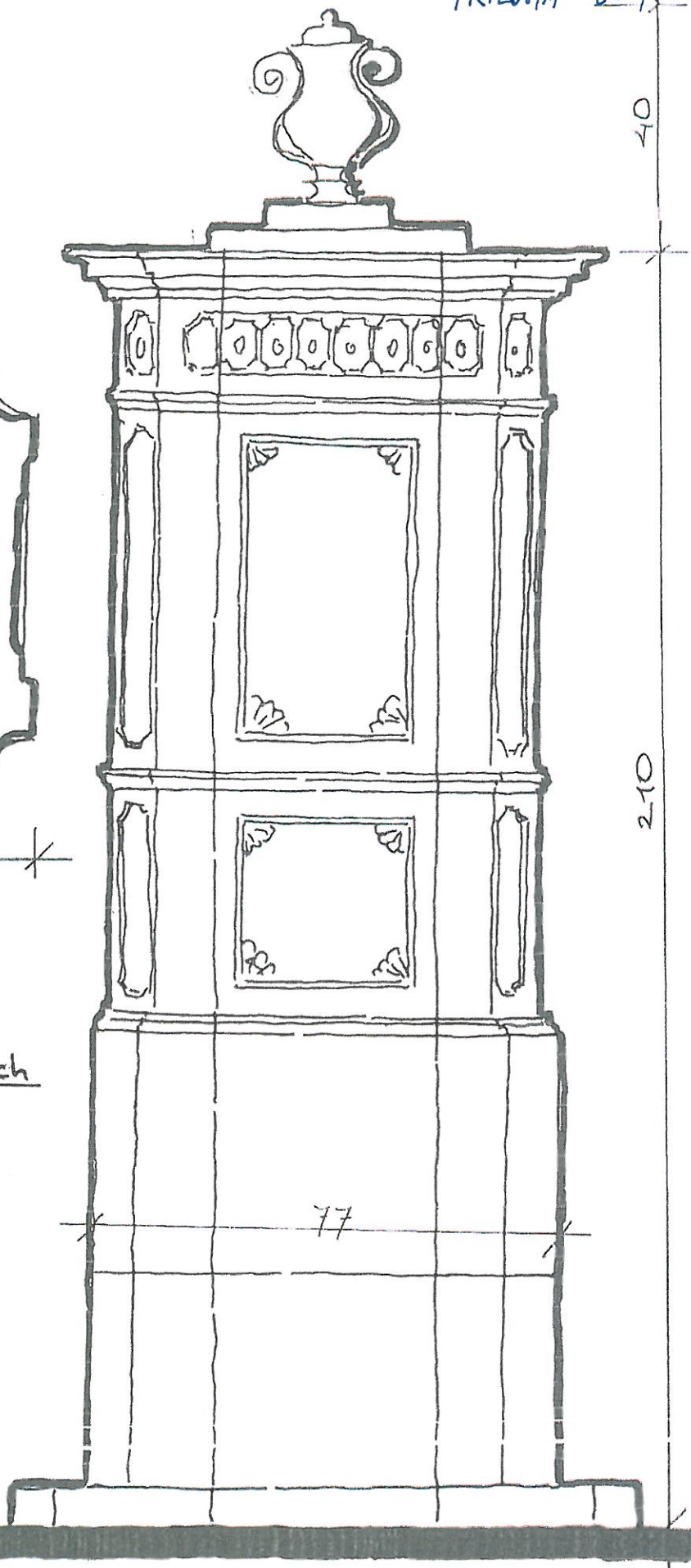
Rekonstrukce provedená a nálezu střepů

Náběhový nárožní kachel

72/72

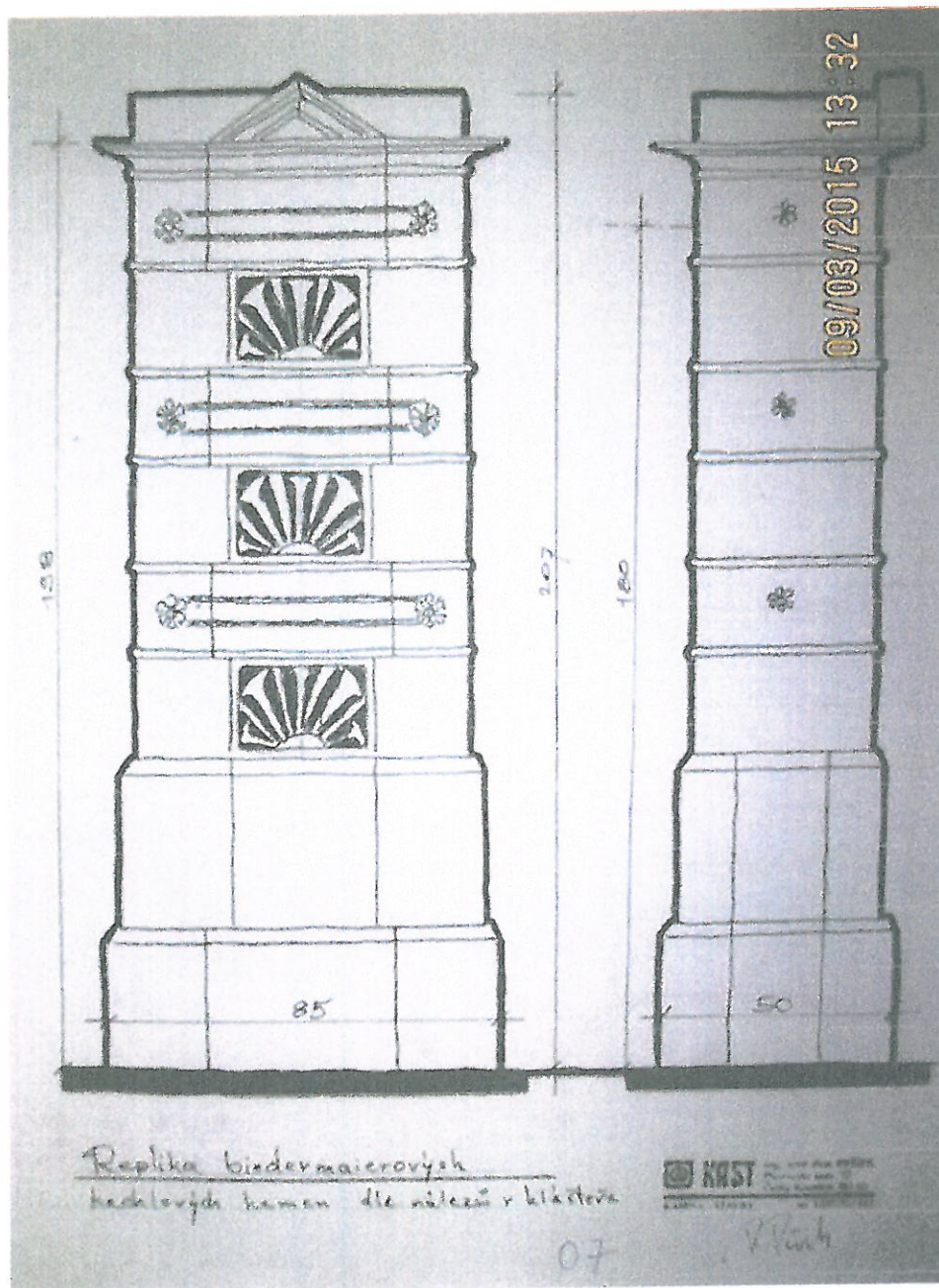
Replika biedermeierových
b chlóvých kamen

210

77

Replika biedermaierových kachlových kamen K1-2-007 (nahrazujú v DPS navrhovaný typový výrobek „empírových“ kamen) – X49:

Položkový rozpočet stavby

Stavba: **ZL24-39** Rekonstrukce bývalého kláštera sv. Kláry - objekt K1 -změny prací a VCP
 Objekt: **ZL32** Kachlová kamna v 2.NP - změna a doplnění - vytvoření replik dle nálezů
 Rozpočet: **ZL32** Kachlová kamna v 2.NP - změna a doplnění - vytvoření replik dle nálezů

Objednatel: **Město Český Krumlov** IČ: 00245836
 náměstí Svornosti 1 DIČ: CZ00245836
 38101 Český Krumlov-Vnitřní Město

Zhotovitel: **POHL cz, a.s.** IČ: 25606468
 Nádražní 25 DIČ: CZ25606468
 25263 Roztoky-Roztoky

Vypracoval:

Rozpis ceny			Celkem
..SV			1 108 897,12
PSV			0,00
MON			0,00
Vedlejší náklady			15 081,00
Ostatní náklady			0,00
Celkem			1 123 978,12

Rekapitulace daní

Základ pro sníženou DPH	15 %	0,00 CZK
Snížená DPH	15 %	0,00 CZK
Základ pro základní DPH	21 %	1 123 978,12 CZK
Základní DPH	21 %	236 035,00 CZK
Zaokrouhlení		-0,12 CZK

Cena celkem s DPH **1 360 013,00 CZK**

v

dne

Za zhotovitele

Za objednatele

Rekapitulace dílů

Číslo	Název	Typ dílu			Celkem	%
0	Přípravné a pomocné práce	HSV			11 781,00	1
95	Dokončovací konstrukce na pozemních stavbách	HSV			1 096 700,00	98
99	Staveništní přesun hmot	HSV			416,12	0
VN	Vedlejší náklady	VN			15 081,00	1
Cena celkem					1 123 978,12	100

Položkový rozpočet

S:	ZL24-39	Rekonstrukce bývalého kláštera sv. Kláry - objekt K1 - změny prací a VCP
O:	ZL32	Kachlová kamna v 2.NP - změna a doplnění - vytvoření replik dle nálezů
R:	ZL32	Kachlová kamna v 2.NP - změna a doplnění - vytvoření replik dle nálezů

P.č.	Číslo položky	Název položky	MJ	množství	cena / MJ	Celkem	hmotnost MJ	hmotnost celk.(t)	dem. hmotnost MJ	dem. hmotnost celk.(t)
Díl: 0		Přípravné a pomocné práce				11 781,00		0,13		0,00
1	000011006	Ochranné bednění nedemont. stav.kcí-okna, portály, otopná tělesa apod. netkaná textilie min.300g/m2 a OSB desky - dodávka a montáž : ochrana kachlových kamen do doby dokončení stavebních prací : 2*3*3+2*2	m2	22,00000	535,50	11 781,00	0,01	0,13	0,00	0,00
Díl: 95		Dokončovací konstrukce na pozemních stavebách				1 096 700,00		1,85		0,00
2	X02-A	Replika biedermaierových kamen v místnosti K1-2-009	kus	1,00000	318 600,00	318 600,00	0,95	0,95	0,00	0,00
		změna - navržena typová kamna původně v místnosti K1-2-008 nahrazena replikou kamen dle nálezu v objektu : 1		1,00000						
		kamna přesunuta do místnosti K1-2-008 :								
3	X48	Replika barokních kamen v místnosti K1-2-006	kus	1,00000	642 600,00	642 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Replika kamen vytvořená dle nálezu souboru střepu původních barokních kamen v místnosti K1-2-006 : 1		1,00000						
4	X49	Replika biedermaierových kamen v místnosti K1-2-007	kus	1,00000	297 000,00	297 000,00	0,90	0,90	0,00	0,00
		změna - navržena typová kamna v místnosti K1-2-007 nahrazena replikou kamen dle nálezu v objektu : 1		1,00000						
5	X0	D+M kachlová kamna empírového stylu do reprezentačního prostoru K1-2-007 : K1-2-008, 72 / 72 / 256cm, , Kniha ostatních prvků A.3.10	ks	-2,00000	80 750,00	-161 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		ODPOČET MĚNĚNÝCH PRVKŮ :								

Zadavatel upozorňuje, že materiálové a estetické provedení musí odpovídat vysokému standardu památkově chráněného objektu. : -2		-2,00000							
Zhotovitel není oprávněn dodávku každé příslušné položky uskutečnit dříve, než bude zadavatelem odsouhlasen vzorek. :									
Samotná dodávka pak musí odpovídat odsouhlasenému vzorku. :									
Díl:	99	Staveništní přesun hmot			416,12	0,00			0,00
6	998011003	Přesun hmot pro budovy zděné výšky do 24 m Hmotnosti z položek s pořadovými čísly: : 1,2,4, : Součet : 1,98200	t	1,98200	209,95	416,12	0,00	0,00	0,00
Díl:	VN	Vedlejší náklady		1,98200					0,00
7	005121 R	Zařízení staveniště	Soubor	1,00000	15 081,00	15 081,00	0,00	0,00	0,00